

TELEGRAFUL ROMAN.

N^o 6. ANULU XI.

Sabiiu 20. Ianuariu 1863.

Telegrafulu' iese de doua ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la expeditiua foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a, prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12. fl. pe 1/2 anu 6 fl. v. a. Insetatele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru „doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru „treia repetiie cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiiu in 30|18 Ian. Siedinti'a

Universitatii natiunei sasesci din 29|17 Ian. 1863. sub presidiulu ordinaru.

Citirea protocolulu din siedinti'a trecuta. Balomiri reflecteaza, ca notiti'a sea n'a fostu priimita in protocolu, si cere a se adauge. Thalmann cere a se numi deputatii, cari au sprijinitu votulu minoritati.

Ord. dilei e statutulu pentru crearea unui tribunalu superioru seu apellatorialu stabilu in Sabiiu. Referint. (dep. Sabiiulu Schneider) citeste statutulu (vedi nr. 103. alu „T. R.“ 1862.) si propune a se priimi cu multiemita, a se pasi la alegerea dirigatoriloru intr'unu modu potrivit, a propune Univers, ca la casu de vacantia a Vicepr. si a consiliariloru posturile sa se plinesca prin Univers.; a se lasa afara § 7. si a se modifica § 6., in fine a se crea si alu 6 postu de consiliariu.

Pres. resuma, ca ref. propune priimirea neconditiunata si substernerea dorintelor Univers. in forma de rogari; cu tote acestea vine a se pune ntrebarea, ca ore statutulu nu vatema constitutiunea municipala sasasca? densulu crede ca nu; caci de si unele puncte s'au modificatu, insa acest'a nu m'pedeca liber'a desvoltare a constitutiunei. Apoi trage o pararela intre justiti'a din fondulu regiu inainte de 1848, si intre justiti'a, cum s'aru organizat dupa acestu statutu. Atunci Univers. au fostu numai pentru cause civile, nu si pentru penale, prin urmare Andreanulu (Nemo eos iudicet, nisi Nos vel ludex Noster!) i-e prejudicase; caci locuitorii fund. reg. se trageau in casuri penale la foruri straine. Acestu statutu largesce campulu Univ., dandu-i si procesele penale. Datoriti'a Univ. e, a aduce puseitiunea sea in legatura cu constitutiunea imperiulu intregu, si elu aci nu vede nici o vatemare a autonomiei sasesci. Comitetele e presedintele, si alegerea lui nu se modifica. Se da Universitatii dreptulu alegerei primitive, Mai Sea e legatu asiá dicendu de propunerea ternala a Universitatii; Univ. in alegerea judecatoriloru nu e restrinsa la nici o conditiune contraria const. sasesci. Univers. e n starea cea placuta a ocupat tribunalulu prin cei mai bravi, ca asiá de bunatatile unei judecati drepte sa se poata bucura toti lacuitorii fundulu regiu. Univ. nu e legata la alegerile sele nici de nationalitate, ceea-ce aru fi o mpregiurare forte nedrepta si pagubitoare pentru justitia, de ore ce normativ'a judecatorulu are sa fia numai aptitatea seu harnici'a lui, si nimicu alt'a. Refer. doresee, ca ocupatiunile posturiloru la acestu tribunalu totdeun'a sa se faca prin Univ. Si elu o doresee acest'a; si crede, ca Universitatea sa se dechiare cu franchetia in acesta privintia.

O preferintia mai departe a statutulu propusu e, ca spesele de totu felulu le poata erariulu. Cu catu suntu mai storse cassele comunale, care adesea nici pre deputatii nu-i potu plati, cu atat'a mai considerabilu si appetiabilu e ofertulu acest'a.

Se provoca deputatii, a ntrebuintia catu mai bine aceste concessiuni (Zugeständnisse), ca sa poata corespunde dorintelor comitentiloru sei si a le populatiunei intregi.

Gullu. Din assemenarea statutulu propusu de Universitate cu acest'a intaritu resulta o diferentia essentiala. Mai antaiu formalu, ca statutulu s'au intaritu in urm'a propunerei Cancellariei aulice, ceea-ce nu se potriveste cu unu statu constitutionalu; acest'a insa nu-i face scrupulu in astfelu de impregiurari.

Alt'a e insa decisiunea § 7., prin care se vatema unulu din cele mai vechi si mai scumpe drepturi ale poporulu sa-

sescu, si asiá elu in consimtiu cu comitentii sei e de parere, ca dreptulu acest'a sa nu se dea din mani, cu atat'a mai putin, cu catu constitutiunea in Austri'a inca nu e asigurata. Cere, ca dreptulu de propunere sa se lase Universitatii totdeun'a, nu numai pentru ocupat. primitiva, si asiá apoi se alatura la parerea referintelu.

Pres. propune, a se urma la desbaterea obieptulu acestui importantu din punctu in punctu.

Schnell (Brasiovu) nu consimte intru tote cu Gull si Schneider; caci pecandu acestia purcedu mai multu numai din punctulu de vedere alu indreptarei justitiei, peatunci elu purcede cu deosebire dela scump'a datorintia de a sustine drepturile municipale. Petr'a de smintela e § 6. si 7. A cere adica modificarea acestui § pe de o parte, si a propune pe de alt'a, e o contradicere; propunerea in fapta aru involve priimirea lui. Libertatea municipala, celu mai scumpu tesauru alu libertatii, prin acest'a se pericliteza. E adeveratu, ca acestu tribunalu e superioru seu apellativu, asiá dar de instanti'a a dou'a, prin denumirea judecatoriloru appell. inasa vatemia liber'a alegere si a judecatoriloru subalterni. Unde e organulu acel'a guvernamentalu, carui'a sa ne potemu increde neconditiunatu? Nu esista. Pecandu altii se silescu a-si crea autonomia, pecandu 27 diete in Austri'a voru a-si elupta independintia si autonomia catu se poate de mare, pe atunci noi sa jertfimu autonomi'a nostra? Ore prin orecare imbunatatire a justitiei nu niamu perde libertatea? — Deci propune, ca § 6, sa se modifice, § 7. sa se sterga, ca propunerea ternala sa nu se faca nici decum. A priimi acelu statutu si numai provisorialmente, e o cutesantia; in politica nu este generositate. Nu prin gratia, ci prin merite si-au cascigatu parintii drepturile, ce le au Sasiu acum, si acelea nu trebuiescu jertfite pentru nici unu pretiu.

Schwarz se alatura la parerea referintelu.

Schneider. In 31 Mart. 1861. s'a reorganizatu justiti'a, sustinendu-se legile austriace. Univers., pentru ca sa nu decada de totu justiti'a, a propusu infiintirea acestui tribunalu. Acestu statutu dara nu se poate numi octroatu; de aceea parerea lui e a primi statutulu si a ntreprinde alegerea in sensulu § 6. Ori sa mai treca inca 15 luni, pana va urma alta decisiune in urm'a propunerei Universitatii? La casu de nepriimirea statutulu ce e de facutu? Acum suntu multi amploiatii disponibili; dar ducendu-se acesti'a? Potu-se tine judecatori platiti aici in Sabiiu? Nu s'au rechiamatu si pan' acum deputatii din caus'a seraciei diferiteloru districte?

Rannicher spriginesce propunerea ref. si se alatura la parerea lui Gull, desfasurandu in cuventu lungu si samburosu, ca justiti'a trebuie sa devina obieptu alu imperiulu. Transilvanulu nu poate ave ncredere in judecatile sele, ci trebuie sa astepte dreptatea din centrulu din Vien'a, - Reichgerichtshof. Elu e contrariulu lui Schnell: tota Europ'a va sa emancipeze justiti'a de influintiele cele pagubitoare ale municipieloru. Panacandu judecatorulu va fi alesu de poporu pe 2 seu 3. ani, nu suntemu liberi.

Balomiri chiama desbaterea la punctulu propusu si se dechiara, ca priimesce statutu conditiunatu. Statutulu e in catu va octroatu, si acest'a-lu indamna la punerea de conditiuni.

Klein (Bistr.) se alatura la Schnell, temendu-se, ca propunerile tribunalulu, ce s'aru face catra regimu mai tardiu, nuse voru priimi.

Lassel. (Bras.) Ei an instructiune, a partini dreptulu de alegere; potemu sa refusamu? Potemu si priimimu? Trib. e provisoriu, se poate schimbá. Se alatura langa referint. Sa se

primésca statutulu, sa se propuna ternele, sa se céra modificarea § 6.

Binder (Med.) assemenea; dto dr. Klein, Thalmann, dr. Tincu.

Schnell repetiesce si completéza parerea sea, motivându-o prin ne'ncrederea in referintiele de acum ale patriei. Apoi apera metod'a cea simpla si nesumptuosa a procedurii de pan' acum, a caria parasire au contribuit la seracia de acum a poporului.

Binder (Cincu) in cuventare lunga se dechiara pentru priimirea conditiunata. — Legea municipala sa nu contradica legii imperiale; dechiara, ca cere denumirea judecatorilor prin Imperatul.

Pres. dechiara, ca cunosce punctele, pe care stau deputatii; acést'a o multimesce essentialmente deput. Schnell. Vieti'a municipala póte sustá sí déca ise va luá justiti'a. Inainte de 48. — si alegea poporul pre judetiulu; atunci in sa era un'a nationalitate, acum s'a schimbatu. Nationalitatile ceru influentiá asupr'a alegerei: nici ca se póte altmintrea. Dreptul romanu, cá suplementu au statuteloru sasesci, e mai greu, decâtu legea austriaca. Unu casu despre judecátile de atunci, ce-lu istoriscesce, produce ilaritate generala.

Parerea deputatilor Schnell, Klein si Wittstock sta izolata. Maioritata eclatanta se decide pentru priimirea statutului si esecutarea lui cu modificatiuni, ce au a se face in urm'a ulterio- reloru propunerii si rogári.

Siedinti'a se'nchieia aprópe de 1 óra. — La ordinea dilei pentru siedinti'a urmatóre e modalitatea alegerei la posturile tribunalului apellatorialu. —

Balulu reuniunii femeiloru románe etc. din Brasiovu reusi, precum ne spune „Gazet'a Transilvaniei“, fórté frumosu. Intre alte preferentie lauda „Gazet'a“ si modesti'a toaleteloru seculu frumosu — cuventu de moda pentru: seculu femeescu —. Noi ne alaturámu din tóta inim'a la acést'a judecata a „Gazetei“, si dorimu, cá sa fia venitu odata tómpulu, unde si femeile románe, cá tóte femeile culte, sa cunosca, ca celu mai frumosu ornamentu alu unei toalete este simplitatea. —

Totu „Gazet'a Transs.“ ne spune unu faptu, care de n'aru fi referitu de unu corespundinte alu numitei foi, ni-aru veni a-lu numi fabula. Atát'a este de straniu si de vatamatoru! Curtea Escelentiei Sale, Mitropolitulu fu calcata in diu a mare de doi gendarmi cu juratii satulu din Springu, cautându-se arme si munitiune pâna si prin butile de vinu. Pentru DDieu! In ce tómpuri traimu, de se potu intemplá astfelu de fapte! Asteptámu cu nerabdare deslucirea lucrului.

Din Belgradu (Alb'a Iuli'a) se scrielei „Herm. Ztg.“ ect. din 27/15 Ian., ca'n nóptea spre acést'a di, între 1 si 2 óre se furara de-la canoniculu Franciscu Banciu la 50,000 f. bani fundatiunali, testamentari si dominali. La furtu se pare a fi luat parte o banda n'tréga, carea mai antái a prinse o siura, si sciindu, ca d. canonicu pomenitu la stingerea focului totdeun'a e unulu dintre cei d'antái, folosi apoi foculu, pentru de a navalí in locuinti'a lui, a-i luá cheile dintr'o lacritia si a descuiá cu ele cass'a cu banii. — Audímu vorbindu-se, ca 2 dintre furi s'aru fi prinsu prin gendarmi in Dev'a.

Slimnicu in 26/14 Ianuaru. Eri sér'a pe la 7 óre comun'a nóstra fu cercetata de alu patruea focu in anulu acést'a, care-si lna inceputulu dintr'o claiá de paie, se intinse prin comun'a nóstra si in pucine minute prefacu in cenusia 8 siuri cu totu nutrementulu viteloru, ce se aflá in ele si'n giurulu loru. Istetimea locuitoriloru si vremea domóla din momentulu acél'a potú oprí infinderea focului. Si óre cine au fostu cei dintái impédatori ai focului, Romanii ori Sasi? Eu am vedíuta, ca Romanii au fostu cei dintái, carii se pusera cu tóta poterea in contr'a latrei focului, má unii dintr'ensii-si parliara si feliele de arsiti'a focului, urcandu-se cu ciuberele pline pe coperisiele de paie ale siuriloru. Insa ce multiamita primescu dela concetatienu sasi, pentru ca nóptea n'tréga o petrecura cu totii stingendu la focu, far de a'nchide cineva ochiulu?!

Eata cé: Unii dintre fratii sasi — si esprimara cugetele

chiaru in presenti'a Romaniloru, ca de voru mai arde totu Sasi, si Romanii voru fi scutiti de asta nenorocire, atunce insisi ei voru merge si le voru aprinde casele.“ Ei nu-si aducu aminte mai din anii trecuti, candu din caus'a sugárei unui'a dintre densii fura espusi amarei seracii 28 familii románe, si totu asiá in mai multe renduri se intamplara escarile de focu totu din negrija loru, nu din a Romaniloru. De ar' fi fratii sasi asiá de bagatori de seama si ingrijati in umblarea cu foculu, precum suntu Romanii, atunci nenorocirile acestea demne de compatimitu aru fi o raritate in comun'a nóstra. C.

Vienn'a. Legea de pressa se publicá prin fóia ofic. „Gazeta Viennesa“ (Wiener Zeitung) si prin fóia legiloru imperiale. Legea e impartita in trei despartiminte: ordinea presei, legea pentru procedur'a penala in cause de pressa, si o novela privitóre la unele suppliniri ale tribunalulu penalu civilu si militaru. Tótrele legile priimira in 16/5 Dec. 1862. sanctiunarea imperatésca si fura contrasemnate de Archiducele Rainer, apoi de ministrii Baronulu de Meesery, contele de Degenfeld, de Schmerling si de Lasser. Validitatea legii ceii nóue de pressa se marginesce pelanga tierile senatulu mai angustu imp. si se va'ncepe in 10 Martiu, diu'a 45. dupa publicatiunea sea. Instructiunile pentru esecutarea eii nu se publicara.

Vien'a. In 24/12 Ian. se tinu aci o conferintia in privinti'a drumulu de feru Orade—Clusiu—Brasiovu, carea conferintia, de si fu privata, totasi tinendu-se sub presiedinti'a d. Ministru de comerciu si luându parte la ea si unu reprezentate alu Ministeriulu belieu, ia óre care caracteru de publicitate. D. Ministru se dechára in favorea acestei linii, assemenea si substitutulu d. Ministru de resbelu. Tóta difficultatea dara s'aru cuprinde numai in asigurarea cameteloru capitalistiloru intreprindatori. In privinti'a acést'a se aduse nainte, ca jertifele statutulu pentru asigurarea cameteloru nu potu suferi assemenare cu folósele, ce le va secerá statulu din acestu drumu, care afara de aceea, ca e practicabilu si rentabilu, e celu d'antái in Transilvani'a si mediulu celu mai tare, pentru de a smulge Tranni'a din izolatiunea sea de acum. Firescu veni vorb'a si la senatulu imperialu, care aru poté dá garanti'a cea mai tare pentru securitatea intreprenderii; dar desbaterea mai departe, ca dá-se-va garanti'a acést'a prin senatulu imperialu ori fára elu? fiindea se pareá ca va inferbentá inimele, d. Ministru o curmá in termini scurti, pretindíendu, ca acést'a vine a se pertractá intr'o conferintia ministeriala. Si asiá conferinti'a se margini pelanga intrebárele: 1) cá cu potintia, dreptu si folositoru e drumulu Oradea mare—Clusiu? 2) este de doritu infintiarea acestei linii, incátu sa se póta nainta prin garantarea cameteloru? — La amendoua aceste intrebári conferinti'a respunde cu: Dá! „Pesti Hirnök“ impartasiesce intr'o corespundintia din Vien'a, ca cestiunea asigurárei cameteloru pentru lini'a de feru Orade—Clusiu va fi un'a din propunerile, ce guvernulu va presentá senatulu imperialu in cea mai de aprópe a lui siedintia. —

Impartasiseramu mai de multu cititoriloru nostri, ca Ministeriulu nostru de comerciu pregatesce o espusetiune generala'n Vien'a pentru anulu 1865. Acum aflámu, ca s'a si formatu unu comiteta pentru cladirea unui palatiu spre acestu scopu, si ca spelele acestui palatiu au sa le póte biletele de intrare la acea espusetiune. —

Noudenumitul Episcopu greco-unitu alu diecesei Oradei mare, P. Pap Szilagy depuse in 22/10 ale lunei curinte in presinti'a Cancellarulu ungaru juramentulu seu officiosu in manile Maiestátii Sele Imperatului.

Ungari'a.

Din privinti'a nenorociloru (ca-si affa pânea? Red.), caror'a suntu espusi Secuii, carii-si parasescu patri'a, ce nu-i mai póte nutri, si trecu in Románi'a, „Pesti Naplo“ proieptéza colonisarea sistematica a Secuiloru prin Tranni'a si Ungari'a; cáci prin acést'a s'aru incungiurá atátu perirea multoru emigranti in principatele de-la Dunare, cátu si impucianarea vitiei magiare din Tranni'a. — Noi scim appretiuu dupa deplinulu lui meritu patriotismulu, ce inspira lui „Pesti Naplo“ acestu proieptu si ne vom bucurá, déca compatriotii nostri voru poté aflá moduri de a trai in tier'a loru si a nóstra; suntemu datori in sa a reprob'a manier'a aceea, carea

Romaniei, p'ntu ca da pâne și casa atâtoru mii de Magiari, îi respaltesce cu nemulțimiri pronunțiate în publicu.—

Bucovina.

În zilele acestea se propunseră din partea corpului profesoralu de-la gimnasiulu din Cernăuți tinerii studenți, ce sa se împartășească de cele 10 stipendii à 50 fl. pe anu create de Br. Nic. Petriș. Epistol'a ac'estui'a datată din Paris cuprinde acea modificatiune, ca pecându stipendiile par' acum se dedeau studenților fără de nici o deosebire, de aici încolo se voru împarti numai între Bucovineni, însă fără distincțiune de religiune și natiunalitate.

Vedemu cu bucuria, ca apelulu nostru din nr. 103 că-tă patriotismulu fratiloru bucovineni n'a resunatu îndesietu.

Domnulu Orestu Remei, secretariulu dietau alu Bucovinei, ne îmbucură stadi prin trimiterea a trei protocoale stenografice din cele trei ședințe din tâu ale dietei bucovinene, și a ne promite continuarea lor. Ne simțim datori, a ne exprim'a în publicu mulțimite, și a adauge incredințierea, ca scim apretin' acestu nobilu serviti pentru binele publicu.

Galiti'a.

Di't'a țierei din nenorocire mai nu se distinge prin altu ceva, decât prin opozițiuni și invective vomite din partea Poloniloru asupr'a Ruteniloru; ceea ce acelor'a le e cu atât'a mai lesne, căci formăza majoritatea compactă. Câtu de mare e ur'a Poloniloru asupr'a compatrioțiloru loru Ruteni, poporu fraternu de unu sânge și mai și de o lege, se vede nunumai din primiriile cele batjocorose ale Ruteniloru în dieta, ci și din convorbirea și contielegerea Poloniloru, de a nu face Ruteniloru pe terenulu natiunalu nici cea mai mica concessiune. Ba foile polonese încungiuță cu mare grija chiaru și cuvântulu „Ruteni“ și „partida ruteana“, ei ac'est'a o numescu numai „partid'a regimului“ s'au „inimic'ii nostri“. E de mirare, cum unu poporu, care umple lumea cu vaietele și tipețele despre nedreptățile și apesările, ce i se facu din partea altuia mai tare, nu se sfiesce, ale esereci și elu cu tóta puterea, de carea dispune, asupr'a altui poporu mai micu. Că cându politic'a d'ileloru n'ostre ar fi compusa numai din sugrumatori și sugrumati!

Ruteni într'aceea totu mai multu se familiarizează cu ide'a de a cere dieta deosebită. Din lucrările dietei galitiane avem de a înregistr'a deocâmdată alegerea mai multoru comitete pentru ordinea comunala, înquartirare, preințura și altele. Propozițiuni din partea regimului s'au facutu pentru concurenț'a la spesele zidirei și susținerii bisericiloru romane și greco-catolice și patronatulu școliloru.

În decurgerea ședinței majoritatea asterne unu proiectu, că propunerile regimului sa nu se faca în limb'a germana cu traducțiune polona și ruteana, ci în limb'a polona.

Croatia.

„Gazet'a de Zagrabia“ îndemna pre patrioții sei a trimitte deputati la senatulu imperialu, de ôre ce temeiurile, ce îndemna pre Croatia la ac'esta trimitere, suntu multe, tari și nerestornabile.

Principatele romane unite.

Astadi Adunarea a începutu însemnatele lucrari, ce are a face, și ce speramu ca va face, și prin urmare, dicemu și acum că n' l'un'a trecuta, ca Reprezentantii natiunii fiindu în activitate, noi ne n'laturamu, le lasamu intaietatea d'a vorbi și de a face, și devenim Monitoriulu cuvintelor și faptelor dunnialoru celoru bune și mari.

Guvernulu a nfățisiatu câte-va proiecte de lege, între cari cele mai de capetenia suntu pentru instituirea consiliulu de Statu, pentru dezvoltarea institutiuniloru municipali și rurali, pentru reformarea legii asupr'a acteloru civile, botezu și cununia, pentru judecatoriile de pace, pentru desființierea magazileoru de reserva, pentru constringerea corporale pentru datoria și n' sfersitu doue proiecte, pentru organizarea cadreloru armatei și a milițiiloru, facendu serviciulu unui soldatu de 18 ani: 6 în armata, 6 în militia, și 6 în reserva.

Dupa ac'est'a au urmatu o desbatere asupr'a votării venituriloru, și dupe cererea comisiunei s'a amanatu votarea pentru o di' seu doua. Veni apoi desbaterea asupr'a proiectulu de lege, prin care se cerea unu creditu, că se se plătesca

procentele împrumuturiloru. Se țiene miute, ca adunarea a adogatu la acelu proiectu unu articlu, prin care numesce și o comisiune financiara, spre a cercetă starea în care se afla financiele țierei. Ministeriulu a protestatu contra modulu, prin care se numea acea comisiune, arelandu ca ea, numita astufelu, ese din drepturile Adunării. Ac'esta cestiune a deschisu desbateri caldurese, a datu ocașiune a se mai areta desordine în care suntu financiele și inca a se dice de catre d. Panu, ca guvernulu aptuale este în contra formeloru constitutionali, și a se declara de d. I. Bratianu, ca sting'a nu va da nici o para unui guvernulu, care, în locu de a se pune pe lucru pentru a face se se curme desordinile în financie, nu face de catu a le mari prin modulu seu de procedere. Rom.

În privinț'a transportelor de arme, ce ocupa acum de câte-va săptămâni tôte jurnalele, se dice, ca acelea au ajunsu sanatoșe la locul destinatiunei lor în Serbia. Acum se va aduna în București o conferința din partea mai multoru puteri, carea sa cerceteze starea lucrului; ac'esta conferința se pare ca nu va ave multa bataia de capu, căci ce au fostu de facutu, s'a facutu.

Aflamu, ca principele Mihailu din Serbia în semnu de recunoscința au tramisu principelui Cuz'a 20 tunuri.

Francia.

În 25/13 Ianuaru împarti Imperatulu medaliele englescesci între acei industriari, cari se distensera prin produsele sele la expositiunea generala din Londra. Imperatulu rosti unu cuventu entusiasticu, în care dise, ca Francesii au facutu o invasiune mareta pre pământulu englescescu, nu prin arme, ci prin industria, carea învântesce și înfratiese poporele, și ca elu e fericitu, a remunera acum pre cei mai eroici din ac'estu corpu de invasiune.

Rusia.

Recrutatiunea din Polonia rusesca, și anume din Varsiovia, se continua cu asprime înspaimentătoare. În Varsiovia singura se dice, ca se prinsera la 2000 feciori, la 1800 scapara prin fuga. Ac'est'a voru retaci prin țiera n'coce și n'ncolo, panacându desperatiunea îi va arunca în vr'o lupta, ce-i pôte costa viaț'a. — Orasiulu Kalisch și împregiurimea are de a asteptă zile amare, căci oficerulu pe gendarmaria Bergmann, unulu din cei mai infuriati contrari ai causei natiunale, îndata dupa sosirea sea prinse 30 de mesteri și n' monastirea Bernardiniloru facu cercetare din firu în peru. Nici biseric'a nu fu crutiata: nedumeritulu comandă a se scôte podelele și a se visita altariulu, nu cum-va cuprinde vr'unu magazinu de arme.

Despre lucrurile din Polonia citim prin jurnale inca urmatorele date respandite prin telegrafu: Comitetul centralu revoluționarulu au emisu doua proclamațiuni, un'a chiama la arme natiunea n'treaga, cealalta se adreseza cătra țierani, spunendu-le, ca pământurile se voru împarti într'altu modu, ca proprietarii sa se despagubesca din midilôce natiunale, și ca veduveloru și orfaniloru celoru cadinti li se voru da pământuri. Orasiile Pultusk și Kutno se dice ca suntu ocupate de revoluționari; în Botzantyn fu ucisa miliția de garnisona. Din Varsiovia se telegrafeza „jurnalulu de Dresda“ că s'a publicatu dreptulu martialu pentru toti, cari se voru prinde cu armele n' mâna. Varsiovia e linșcita. Mesurile politiare se înasprira, și se întroduse s'ila umblărei cu lumina.

Banțele revoluționare au stricatu drumurile de feru și au ruptu droturile telegrafice, încātu scirile de-la Varsiovia la Petropole trebuie sa mērga prin Berlin'a. — Din Petropole se spune, ca Imperatulu cu ocașiunea unei parade militare au tinutu unu cuventu cătra oficeri, în care dise, ca nu acusa pre natiunea n'treaga, ca revolt'a e numai machinatiunea unei partide inemice, carea vrea sa restorne ordinea și legea. Eu sciu, sa fia disu mai de parte, ca partid'a ac'est'a crede, ca si n'tre voi va afla tradatori; însă increderea mea în armata e nefrânta, ca ea mai multu decâtu ori cându alta data-si va face datori'a. Speru, a afla acusi ocașiune, de a ne convinge, ca me potu lasa pre voi! Cuventulu fachu ôrecare efectu și fu insolitu de strigate de: Ură!

Jurnalulu de Petropole aduce în 25/13 Ian. urmatorele sciri din Varsiovia: Joi trecura bande de 1000 feciori preste Vistula cătra padurile din Nasielsk. Facenduse recunoscințe prin paduri, se n'templara a acuri fôrte serioșe la Plock, Plonsk, Kadzin și Siedlce. Vineri se n'tarira banțele pe malulu dreptu alu Vistulei. Unu regimentu le gonesce. În nôpțea din 22. rebelli din Varsiovia atacara trupele, ce cantonau despartite, mai pretutindeni, ucisera ici colea sol-

dati și navalira 'prin case. Despartiemintelorū inși le succese a se intruni și a alungă pre rebelii. Perderea trupelorū suntū 30 morti (intre cari unu colonelu), 90 raniti (intre cari unu generalu). Perderea rebelilorū e mare. S'a ordinaru in tôte părți concentrarea trupelorū; preste totu regatulu e prochiarnatu dreptulu martialu.

Nóptea din 22 spre 23 c. n. partid'a rev. o menise de nópte bartolomeica. Pe la mediulu noptii urmă totdeodata in tóta provinci'a ataculu asupr'a despartiemintelorū cetatienesci (?) și de trupe. Soldatii fura surprinsi și sugrumati in asternuturi, insurgintii arsera satele cele aperate de soldati cu tóta puterea. In tôte părțile fura refrânti insurgintii cu perderi mari, și legea martiala fu prochiarnata in totu regatulu.

Itali'a

In privinti'a legiunei unguresci, de carea le place concetatiilor nostri competinti a face atât'a vâlva, se scrie lei „Ostdeutsche Post“ din Alessandri'a: Legiunea costa acum cam din 600 fetiori, 80 ofiieri și totu cam atâtia elevi ai scólei din Cumeo. Cei mai multi suntū ofiieri austriaci quietati. Dintre fetiori numai 150-180 suntū Magiari; ceialalti se tînu de cele mai felurite natiunalități. Cunoscintiele militare suntū lucru secundaru, de disciplinarea fetiorilorū nu se pórta grija. Subordinatiunea e fôrte debila, și cas'a de pedépsa e totu plina. Intre legiunisti domnesce ura, invidia și nemultiemire; de curendu neungurii din caus'a scaderii lefei rupsera insigniulu ungurescu de pe caciuli și-lu calcară 'n picioré.

Greci'a

Astadi, cându caus'a Greciei se crede a fi aprópe de deslegare, nu va li fâra scopu, a face o scurta reprivire presie stadiéle, prin care au trecutū. Regele Ottone din cas'a bavaresa, care ocupă tronulu grecescu 27 ani, vedema ca atât'a devenise de urgisitu inaintea Grecilorū, încátu se repetise cu dânsulu spectaculu, ce-lu vediarū in anii din urma in Itali'a cu regele Franciscu II. Elu adica fu surpatu de pe tronul și alungatu din tîra cu cas'a sea și cu cei mai de aprópe ai sei. Déca regele au meritatu acésta ura din partea poporului elinu, ori déca poporulu acésta a pastratu încă din vechime reu renumitele sele eredităti de inconstanția, patima și necredintia, și impinsu de acestu caracteru au seversitu grav'a fapta, remâne sa judece istori'a; cea mai probabila e, ca ambe părțile au gresitu: regele prin despretuirea Grecilorū și prin favorirea cea órba a Germanilorū sei, Grecii iarasi prin iutié'a și precipitatiunea lorū. Destulu ca tronulu Greciei deveni vacantu, și Grecii prochiarnara de Rege pre principele englesescu Alfredu. Acésta inși nu potea priimi corón'a oferita, căci puterile protectice ale Greciei (Englitter'a, Franci'a și Russi'a) se oblegasera inși n a. 1832. prin tractatu, ca devenindu tronulu elinu vecantu, principii din casele lorū sa fia eschisi de-la candidatura. Acum semenau Grecii cu bróscele, ce umblau desperate cautându-si imperatu: principii din cas'a bavaresa se 'mbiau unii pre alții cu acésta onóre problematica. Englitter'a oferí corón'a veduvita fostului rege din Portugali'a, Dom Fernando; dar acésta n'o priimi, ci multiemi prea frumosu pentru schimbarea paciniceii Lissabone cu vulcani c'a Atina. — Intr'aceea diplomatii nu desperara; căci de și nu aflasera surcelulu, dar aflasera trûpin'a, din carea sa easa regele: acésta fu famili'a ducilorū de Coburg.

Ducele Ernestu, marele patriotu germânu, care 'n anii din urma, precum se sciá, steta in fruntea patriotilorū idealisti și a unei propagande latite preste tóta Germani'a, pâna și intre studenti, ducele acésta energiosu și ambitiosu, căruia Caburg-Goth'a i se pare prea strimta pentru planurile cele inalte, ce le pórta, se dice acum mai cu siguritate, ca e candidatulū din partea Englitterei, prin urmăre și priimitulū din partea Greciei. Protestulu, ce dîcu jurnalele ca l'au facutu Russi'a in contr'a acestei candidature, sub cuventu, ca ducele Ernestu de Coburg-Goth'a totu asiá e de 'nruditu cu dinasti'a englesésca, precum e și ducele de Leuchtenberg cu dinasti'a russésca, nu va avé efeptu, de óre ce a fi 'nruditu cu o dinasti'a și a fi membrulu unei dinastii, nu e totu un'a. Admirabila ntr'adeveru e rol'a, cu carea betránulu Palmerstan se pare ca va a 'nchieiá diu'a vietiei sele diplomatice. Pe tronulu grecescu se suie unu inruditu alu familiei regesci englese, ducele Ernestu de Coburg; acéstu'i urméza in ducatulū Coburgianu principele Alfredu din Englitter'a, și neavendu Ernestu copii, Alfredu mâne poimâne

lotu pôte fi rege grecescu. Căci atunci — firesce — n' mai e membru alu familiei englesesci, ci numai clironomulu lui Ernestu. Ce triumfu stralucitu fâra o picatura de sânge! —

Sciri mai nóue ne s. unu, ca d' cele Ernestu de Coburgu aru fi refusatū și elu corón'a grecesca. Prin acésta cresce de nou perplessitatea puterilorū in privinti'a aflărei unui candidatū. Faimela din Greci'a insuffla grija și fric'a unei revolutiuni interne. Guvernulu provisoriu e prea slabu, pentru de a susticé ordinea, partid'a actiunara, ce sta subt influinti'a Russiei și a Franciei, incede a-si radica capulu; d. Eliottu, tramisulu Englitterei, care fusese priimitu mai nainte de câte-vădile cu atât'a entusiasmu, fu salutatu in ceste din urma cu musica de pisice. Nuorulu celu greu, ce prevestesce furtun'a, nesiguritatea proprietăti și a vietiei, stă tocmă deasupr'a Greciei.

M a i n o u.

Tocma candu inehiâmu, ne sosese nr. 2 din „Auror'a Romana.“ Salutamu cu bucuria intrens'a cu deosebire o pozióna neteda, cursa dupa asigurarea On. Red. din pean'a unei damicele romane.

Asemenea ne bucuramu, ca esistinti'a acestei foi aflamu a fi asigurata prin nr. abonantilorū. Recomandamu de nou, cu deosebire femeilorū romane, tiner'a fóia.

Adeverintia.

Noi subscrisii marturisim, cumca caus'a intre D. Mihaiu Besan și D. Iulianu Grozescu s'a finitu in naintea nóstra pe calea onesta și conveniabile cu tôte conformtatile de onóre.

Pesta 24 Ianuaru 1863.

Stefann Perianu m. p.

E. B. Stanescu. m. p.

Simeonu Stoianovicu m. p.

G. Ardeleanu m. p.

Pentru ajutorirea iuristilorū romani, de-la academi'a c. r. din Sabiiu au mai incursu:

(Urmare din nr. trecutū).

Prin d. Axentiu Severu se tramite sum'a de 90 f., d'ntre cari 70 adunati prin staruinti'a On. D. Parochu Petru Truti'a din comun'a Cr. cau ne specificati, ear 20 f. prin staruinti'a d. notariu Nicolau Nestoru din comun'a Tibru, și anume:

Dimitrie Sandru Parochu 1 f. Macavei Rusanu Curatoru 12 f. Alisie Rosiu Titoru 2 f. Petru Sandru Titoru 1 f. Ioan Beldianu Jude Com. 1 f. Alisie Giorgiu 14 x. Petru Rusanu 20 x. Simeonu Sim'a 20 x. Pavél Rusanu 60 x. Mathei Beldianu 10 x. Simeon Siandru a lui Petru 50 x. Gavriila Lupsianu 10 x. Todor Rusianu 10 x. Constantin Giorgiu 10 x. Dimitrie Rusianu 10 x. Filipu Rosiu 10 x. Mathei Grodia 8 x. Mathei Rosiu 20 x. Simion Iacsia 8 x. Ignatie Fretu 10 x. Vasilie Geldianu 20 x. Ioan Draganu 10 x.

Sum'a 20 f.

Pentru care generóse contribuii se simte indatoratu, a aduce prin acésta multiemita publica in numele celorū ajutoriti

Sabiiu in 17/29 Ian. 1863.

Comitetulu pentru ajutorirea iuristilorū de-la academi'a c. r. din Sabiiu.

67-2 Loteria in folosulu seracilorū,

Tragerea urmeza in 17/5 Febr. 1863.

Casciguri 1000 și 100 galbini in aur,

100 „ 100 taleri de confederatiune,

100 florini in argintu,

și o multime de alte obiecte de aur, argintu, brontiu, porcelanu, sticla, etc.

2000 nimeritori, in pretiu la 40,000 florini.

1 sórte costa 50 xr.

Cine ia 5 sorti, capeta 1 gratis.

I. C. Sothen in Vien'a.

La comissiani din afara se ceru epistole francate, și pe deasupr'a 30 xr. pentru list'a de tragere la tēmpulu seu.

Sorti se afla la redactiunea „Telegr Romanu.“

Corespondintia.

D. N. B. post'a din urma Tóvis. In epistol'a DTale. din nenorocire a remasu afara loculu Spunene, unde esti?

P. in Rip'a. Ce e de interessu comunu, e bineventatu.